

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (sestā palāta)

2022. gada 5. maijā*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Nodokļi – Pievienotās vērtības nodoklis (PVN) – Direktīva 2006/112/EK – Likmes – Pārejas perioda noteikumi dažiem darbietilpīgiem pakalpojumiem – IV pielikuma 2. punkts – Privātu mājokļu atjaunošana un remonts – Samazinātas PVN likmes piemērošana nekustamo īpašumu, kuri ir paredzēti dzīvošanai, liftu remonta un apkopes pakalpojumiem

Lietā C-218/21

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Supremo Tribunal Administrativo* (Augstākā administratīvā tiesa, Portugāle) iesniedza ar 2021. gada 17. februāra lēmumu, kas Tiesā reģistrēts 2021. gada 1. aprīlī, tiesvedībā

Autoridade Tributária e Aduaneira,

pret

DSR – Montagem e Manutenção de Ascensores e Escadas Rolantes SA,

TIESA (sestā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja I. Ziemele, tiesneši T. fon Danvics [*T. von Danwitz*] un A. Kumins [*A. Kumin*] (referents),

ģenerālvokāte: T. Čapeta [*T. Čapeta*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *DSR – Montagem e Manutenção de Ascensores e Escadas Rolantes SA* vārdā – *J. Vilaça da Fonseca, advogado,*
- Portugāles valdības vārdā – sākotnēji *P. Barros da Costa*, kā arī *L. Inez Fernandes* un *R. Campos Laires*, vēlāk – *P. Barros da Costa* un *R. Campos Laires*, pārstāvji,
- Eiropas Komisijas vārdā – *M. Afonso* un *V. Uher*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – portugāļu.

nemot vērā pēc ģenerālvokātes uzklaušanās pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes Direktīvas 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV 2006, L 347, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “PVN direktīva”) IV pielikuma 2. punktu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts strīdā starp *Autoridade Tributária e Aduaneira* (Nodokļu un muitas iestāde, Portugāle; turpmāk tekstā – “nodokļu iestāde”) un *DSR – Montagem e Manutenção de Ascensores e Escadas SA* (turpmāk tekstā – “DSR”) par pievienotās vērtības nodokļa (PVN) likmi, kas tiek piemērota šīs sabiedrības sniegtajiem liftu remonta un apkopes pakalpojumiem.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 PVN direktīvā ir ietverta VIII sadaļa “Likmes”, kurā ir 2. nodaļa “Likmju struktūra un līmenis”. Šajā nodaļā tostarp ir ietverts šīs direktīvas 96. un 98. pants.
- 4 Minētās direktīvas 96. pantā ir noteikts:

“Dalībvalstis piemēro PVN pamatlikmi, ko katra dalībvalsts nosaka procentos no summas, kurai uzliek nodokli; preču piegādei un pakalpojumu sniegšanai pamatlikme ir vienāda.”
- 5 Šīs pašas direktīvas 98. panta 1. un 2. punkts ir formulēts šādi:

“1. Dalībvalstis var piemērot vienu vai divas samazinātas likmes.

2. Samazinātas likmes piemēro tikai tādu kategoriju preču piegādei vai tādu kategoriju pakalpojumu sniegšanai, kas minēti III pielikumā.

[..]”
- 6 Pamatlietas faktisko apstākļu rašanās laikā PVN direktīvas VIII sadaļā bija ietverta 3. nodaļa “Pārejas perioda noteikumi dažiem darbietilpīgiem pakalpojumiem”. Šajā nodaļā tostarp bija ietverts šīs direktīvas 106. un 107. pants.
- 7 Minētās direktīvas 106. pantā ir noteikts:

“[Eiropas Savienības] Padome pēc [Eiropas] Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu var ļaut dalībvalstīm piemērot 98. pantā paredzētās samazinātas likmes IV pielikumā minētajiem pakalpojumiem vēlākais līdz 2010. gada 31. decembrim.

Samazinātas likmes var piemērot pakalpojumiem, kas ietverti ne vairāk kā divās IV pielikumā minētajās kategorijās.

Izņēmuma gadījumos dalībvalstīm var ļaut piemērot samazinātās likmes arī pakalpojumiem, kas iekļauti trijās no iepriekšminētajām kategorijām.”

8 Šīs pašas direktīvas 107. pantā bija paredzēts:

“Šīs direktīvas 106. pantā minētajiem pakalpojumiem ir jāatbilst šādiem nosacījumiem:

- a) tiem jābūt darbietilpīgiem;
- b) tie pārsvarā jāsniedz tieši galapatērētājiem;
- c) tiem jābūt galvenokārt vietēja mēroga un tādiem, kas nevarētu radīt konkurences izkropļojumu.

Turklāt ir jābūt ciešai saiknei starp zemākām cenām un paredzamo paaugstināto pieprasījumu un nodarbinātības līmeni, kas iegūti, piemērojot samazinātās likmes. Samazinātās likmes piemērošana nedrīkst skart iekšējā tirgus sekmīgu darbību.”

9 PVN direktīvas IV pielikumā bija ietverts šīs direktīvas 106. pantā minēto pakalpojumu saraksts. Šī pielikuma 2. punkts bija formulēts šādi:

“privātu mājokļu atjaunošana un remonts, izņemot materiālus, kas sastāda nozīmīgu daļu no sniegtā pakalpojuma vērtības”.

10 PVN direktīvas VIII sadaļas 3. nodaļa, kā arī šīs direktīvas IV pielikums tika atcelti ar Padomes Direktīvu 2009/47/EK (2009. gada 5. maijs), ar ko Direktīvu 2006/112 groza attiecībā uz samazinātām pievienotās vērtības nodokļa likmēm (OV 2009, L 116, 18. lpp.). Savukārt ar Direktīvu 2009/47 PVN direktīvas III pielikumā tika iekļauts 10.a punkts, kurā ir ietverts to preču piegāžu un to pakalpojumu sniegšanas saraksts, kam var piemērot šīs direktīvas 98. pantā minētās samazinātās PVN likmes. Šī 10.a punkta saturs ir identisks PVN direktīvas agrākā IV pielikuma 2. punkta saturam.

Portugāles tiesības

PVN kodekss

11 *Código do Imposto sobre o Valor Acrescentado* (Pievienotās vērtības nodokļa kodekss), redakcijā, kas piemērojama pamatlīetas faktiem (turpmāk tekstā – “PVN kodekss”), 18. panta 1. punktā bija paredzēts:

“Nodokļa likmes ir šādas:

- a) šim kodeksam pievienotajā I sarakstā minēto preču importam, piegādēm un pakalpojumu sniegšanai likme ir 5 %;

[..]

- c) citu preču importam, piegādēm un pakalpojumu sniegšanai likme ir 21 %.”

- 12 PVN kodeksam pievienotā I saraksta 2.24. punktā bija noteikts:

“Uzņēmuma līgumi nekustamo īpašumu un nekustamo īpašumu, kuri ir paredzēti dzīvošanai, autonomo daļu uzlabošanai, labošanai, atjaunošanai, restaurācijai, remontam un saglabāšanai, izņemot pakalpojumus, kas saistīti ar uzkopšanu un zaļo zonu uzturēšanu, un uzņēmuma līgumus, kuri attiecas uz tādiem nekustamajiem īpašumiem, kas ietver visus vai daļu no elementiem, kuri saistīti ar baseiniem, saunām, tenisa kortiem, golfu vai minigolfu un līdzīgām iekārtām.

Samazināto likmi nepiemēro izmantotajiem materiāliem, ja vien to vērtība nepārsniedz 20 % no sniegtā pakalpojuma kopējās vērtības.”

Civilkodekss

- 13 Saskaņā ar *Código Civil* (Civilkodekss) 204. pantu:

“1. Nekustamais īpašums ir:

[..]

e) lauksaimniecībā izmantojamā un pilsētas nekustamā īpašuma neatņemamas sastāvdaļas.

[..]

3. Neatņemama sastāvdaļa ir jebkurš kustamais īpašums, kas ir materiāli un pastāvīgi saistīts ar nekustamo īpašumu.”

- 14 Šā kodeksa 1207. pantā ir noteikts:

“Uzņēmuma līgums ir līgums, ar kuru viena no pusēm apņemas otram pusei izpildīt noteiktu pasūtījumu par atlīdzību.”

- 15 Saskaņā ar minētā kodeksa 1421. panta 2. punkta b) apakšpunktu lifti tiek uzskatīti par ēkas koplietošanas daļām.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 16 *DSR* ir uzņēmums, kas nodarbojas ar liftu, kravas pacelājerīču un konveijera lenšu ražošanu un sniedz arī liftu remonta un apkopes pakalpojumus.

- 17 2007. gadā tas piemēroja samazinātu PVN likmi tā sniegtajiem liftu pārbūves un remonta pakalpojumiem, bet šajos pakalpojumos izmantotajiem materiāliem piemēroja PVN pamatlikmi.

- 18 Pēc nodokļu revīzijas 2011. gadā nodokļu iestāde konstatēja, ka *DSR* bija kļūdaini piemērojis samazināto PVN likmi šiem pakalpojumiem.

- 19 Par nodokļa maksājuma apmēra precizēšanu, kas tika veikta pēc šīs nodokļu revīzijas, *DSR* cēla prasību *Tribunal Administrativo e Fiscal do Porto* (Portu Administratīvā un nodokļu lietu tiesa, Portugāle), kura to apmierināja ar 2017. gada 16. oktobra spriedumu. Šajā ziņā šī tiesa tostarp

uzskatīja, ka lifti ir neatņemama to ēku sastāvdaļa, kurās tie ir uzstādīti, un ka līdz ar to samazinātas PVN likmes piemērošana šādu liftu remonta un apkopes pakalpojumiem nav izslēgta – ar nosacījumu, ka šie pakalpojumi tiek veikti atbilstoši uzņēmuma līgumam un ka šī likme tiek piemērota tikai darbaspēkam.

- 20 Nodokļu iestāde 2017. gada 16. oktobra spriedumu pārsūdzēja *Supremo Tribunal Administrativo* (Augstākā administratīvā tiesa, Portugāle), kas ir iesniedzējtiesa.
- 21 Prasības pamatojumam nodokļu iestāde norāda, ka saskaņā ar PVN kodeksam pievienotā I saraksta 2.24. punktu samazinātā PVN likme tiek piemērota noteiktiem uzņēmuma līgumiem attiecībā uz nekustamajiem īpašumiem, kuri tiek izmantoti dzīvošanai, izņemot materiālus, kas veido nozīmīgu daļu no sniegtā pakalpojuma vērtības. Lai noskaidrotu 2.24. punkta saturu, *Direcção de Serviços do IVA* (PVN dienestu pārvalde, Portugāle) publicēja apkārtrakstus, kas ir saistoši nodokļu iestādei.
- 22 Šajā sakarā no 2001. gada 4. aprīļa Apkārtraksta Nr. 30036 izrietot, ka minētajā 2.24. punktā ietvertais jēdziens “nekustamie īpašumi, kuri tiek izmantoti dzīvošanai” ir jāinterpretē šauri, jo šīs tiesību normas *ratio legis* neļauj uzskatīt, ka tā ir piemērojama tādu iekārtu remonta un apkopes pakalpojumiem, kas ir mājokļu neatņemama sastāvdaļa. Tādējādi liftu remonta un apkopes pakalpojumi būtu jāaprēķina pēc PVN pamatlīkmes un šajā kontekstā nav nozīmes Civilkodeksa 1421. panta 2. punkta b) apakšpunktā norādītajai definīcijai, kurā lifti ir iekļauti nekustamā īpašuma koplietošanas daļās.
- 23 Turklāt nodokļu iestāde apgalvo, ka tās interpretācija atbilst Savienības tiesībām, jo no Tiesas judikatūras, it īpaši no 2003. gada 8. maija sprieduma Komisija/Francija (C-384/01, EU:C:2003:264), izriet, ka dalībvalstīm ir iespēja samazinātās PVN likmes piemērošanu attiecināt tikai uz konkrētiem un specifiskiem preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas aspektiem, jo šī iespēja ir saderīga ar principu, saskaņā ar kuru izņēmumi ir jāinterpretē šauri.
- 24 Iesniedzējtiesa norāda, ka samazinātas PVN likmes piemērošana ietilpst saskaņotā jomā un ka šajā gadījumā ir nozīme PVN direktīvas IV pielikuma 2. punktam, saskaņā ar kuru samazinātu PVN likmi var piemērot privātu mājokļu atjaunošanai un remontam, izņemot materiālus, kas veido nozīmīgu daļu no sniegtā pakalpojuma vērtības. Taču šī tiesa pauž šaubas par to, vai aplūkotie liftu pārbūves un remonta pakalpojumi ietilpst šī IV pielikuma 2. punkta piemērošanas jomā.
- 25 Minētā tiesa uzskata, ka nodokļu iestādes ierobežojošā viedokļa pieņemšana nozīmētu noraidīt 2017. gada 16. oktobra spriedumā pausto tēzi, saskaņā ar kuru samazinātā PVN likme ir piemērojama noteiktiem “uzņēmuma līgumiem”, kas attiecas uz “nekustamajiem īpašumiem”, “kuri tiek izmantoti dzīvošanai”, kā arī šie termini ir ietverti PVN kodeksam pievienotā I saraksta 2.24. punktā un turklāt ir interpretēti saskaņā ar citām valsts tiesību normām, piemēram, Civilkodeksa 204. panta 1. punkta e) apakšpunktu un 3. punktu, 1207. pantu vai 1421. panta 2. punkta b) apakšpunktu.

26 Šādos apstākļos *Supremo Tribunal Administrativo* (Augstākā administratīvā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai ar Eiropas Savienības tiesībām [..], konkrēti ar [PVN direktīvas] IV pielikumu, ir saderīga tāda Portugāles PVN kodeksam pievienotā I saraksta [2.24.] punkta izpratne, saskaņā ar kuru šis pielikums attiecas uz iepriekš kopsavilkumā izklāstīto faktu izklāstā minētā uzņēmuma veikto liftu remontu un apkopi un paredz samazinātas PVN likmes piemērošanu?
- 2) Vai ar Savienības tiesībām [..], konkrēti ar [PVN direktīvas] IV pielikumu, ir saderīga tāda minētās PVN kodeksa tiesību normas piemērošana, kurā tiek ņemts vērā arī tas, kas ir noteikts citās valsts tiesību normās, proti, Civilkodeksa 1207. pantā, 204. panta 1. punkta [e)] apakšpunktā un 3. punktā un 1421. panta 2. punkta [b)] apakšpunktā (normas, kurās definēts “uzņēmuma līguma” un “nekustamā īpašuma” jēdziens un kurās izdarīts pieņēmums, ka lifts ir nekustamā īpašuma, kurš atrodas kopīpašumā, koplietošanas daļa)?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

- 27 Ar jautājumiem, kuri jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai PVN direktīvas IV pielikuma 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka jēdzienā “privātu mājokļu atjaunošana un remonts” šīs tiesību normas izpratnē ietilpst nekustamo īpašumu, kuri tiek izmantoti dzīvošanai, liftu remonta un atjaunošanas pakalpojumi.
- 28 PVN direktīvas IV pielikuma 2. punktā, lasot to kopsakarā ar šīs direktīvas 106. pantu, dalībvalstīm bija atļauts piemērot samazinātu PVN likmi pakalpojumiem, kas saistīti ar “privātu mājokļu atjaunošanu un remontu, izņemot materiālus, kas sastāda nozīmīgu daļu no sniegtā pakalpojuma vērtības”.
- 29 Tā kā PVN direktīvā nav atsauces uz dalībvalstu tiesībām un atbilstošo definīciju, šīs direktīvas IV pielikuma 2. punktā ietvertais formulējums ir jāinterpretē vienveidīgi un neatkarīgi no dalībvalstīs izmantotās kvalifikācijas, atbilstoši to ierastajai nozīmei ikdienas valodā, ņemot vērā kontekstu, kādā tie tiek lietoti, un tiesiskā regulējuma, kura daļu tie veido, sasniedzamos mērķus (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2020. gada 9. jūlijs, *AJPF Caraș-Severin* un *DGRFP Timișoara*, C-716/18, EU:C:2020:540, 30. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra, un 2020. gada 17. decembris, *BAKATI PLUS*, C-656/19, EU:C:2020:1045, 42. punkts).
- 30 Vispirms, ciktāl saskaņā ar PVN direktīvas IV pielikuma 2. punktu samazināta PVN likme nav piemērojama materiāliem, kas veido nozīmīgu daļu no sniegtā pakalpojuma vērtības, pietiek norādīt, ka šajā gadījumā šis aspekts nav strīdīgs, jo *DSR* par visiem iebūvētajiem materiāliem ir izrakstījis rēķinu atbilstoši pamatlikmei, bet samazinātu likmi piemērojis tikai darbaspēkam.
- 31 Kad tas ir precizēts, jānorāda, ka no šī IV pielikuma 2. punkta formulējuma izriet, pirmkārt, ka šī tiesību norma attiecas uz divām dažādām darbībām, proti, atjaunošanu un remontu, un, otrkārt, ka šīm darbībām ir jāattiecas uz privātiem mājokļiem.
- 32 Attiecībā uz terminiem “atjaunošana” un “remonts” ir jānorāda, ka tie attiecas attiecīgi uz priekšmeta atjaunošanu un bojāta priekšmeta salabošanu.

- 33 Taču šādus pakalpojumus raksturo tostarp to gadījuma raksturs, līdz ar to nevar uzskatīt, ka uz vienkāršiem apkopes pakalpojumiem, kas tiek sniegti regulāri un ilgstoši, attiecas PVN direktīvas IV pielikuma 2. punkts.
- 34 Attiecībā uz formulējumu “privāti mājokļi” ir jānorāda, ka jēdziens “mājoklis” parasti apzīmē nekustamo īpašumu vai pat kustamu īpašumu vai tā daļu, kurš ir paredzēts dzīvošanai un kurš tādējādi ir vienas vai vairāku personu dzīvesvieta. Turklāt īpašības vārds “privāts” ļauj nošķirt mājokļus, kas nav privāti, piemēram, dienesta mājokļus vai arī viesnīcas.
- 35 Līdz ar to PVN direktīvas IV pielikuma 2. punktā minētajiem atjaunošanas un remonta pakalpojumiem ir jāattiecas uz īpašumiem, kuri tiek izmantoti privātai dzīvošanai, savukārt šī tiesību norma neattiecas uz pakalpojumiem, kas ir saistīti ar īpašumiem, kuri tiek izmantoti citiem mērķiem, piemēram, komerciāliem mērķiem.
- 36 Šajā kontekstā Portugāles valdība būtībā apgalvo, ka formulējums “privātais mājoklis” – tā kā tas ir šaurāks par tādu formulējumu kā “ēka” vai “nekustamais īpašums, kurš ir paredzēts dzīvošanai”, – individuāli norāda uz katru no dzīvošanai faktiski paredzētā nekustamā īpašuma autonomajām daļām, kurās īpašnieks vai īrnieks īsteno pilnīgu kontroli, un ka no tā ir jānošķir kopīgas šāda nekustamā īpašuma piekļuves telpas. Tādējādi saskaņā ar šo koncepciju uz atjaunošanas un remonta pakalpojumiem, kas ir saistīti ar kopīgām iekārtām, tostarp liftiem, neattiecoties PVN direktīvas IV pielikuma 2. punkts.
- 37 Šajā ziņā tomēr ir jākonstatē, ka tāda nekustamā īpašuma gadījumā, kurš ir paredzēts dzīvošanai un kurš sastāv no vairākiem dzīvokļiem, kopīgas iekārtas parasti ir svarīgas un pat nepieciešamas individuālo dzīvokļu lietošanā.
- 38 Šādos apstākļos ir jāuzskata, ka attiecībā uz šādiem nekustamajiem īpašumiem, kuri ir paredzēti dzīvošanai, kopīgas iekārtas ietilpst jēdzienā “privāti mājokļi” PVN direktīvas IV pielikuma 2. punkta izpratnē, līdz ar to uz atjaunošanas un remonta pakalpojumiem saistībā ar šīm iekārtām attiecas šī tiesību norma. Šajā ziņā minētajās iekārtās ietilpst lifti, kas ir ēku, kurās tie atrodas, neatņemama sastāvdaļa.
- 39 Līdz ar to no PVN direktīvas IV pielikuma 2. punkta formulējuma ir jāsecina, ka šī tiesību norma attiecas uz nekustamo īpašumu, kuri ir paredzēti dzīvošanai, liftu remonta un atjaunošanas pakalpojumiem, izņemot šādu liftu apkopes pakalpojumus.
- 40 Runājot par kontekstu, kādā iekļaujas PVN direktīvas IV pielikuma 2. punkts, šī tiesību norma, tā kā tā ļauj piemērot samazinātu PVN likmi, ir atkāpe no pamatlikmes piemērošanas principa un tādējādi ir interpretējama šauri (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 1. oktobris, *Staatssecretaris van Financiën* (Samazināta PVN likme afrodizijiem), C-331/19, EU:C:2020:786, 30. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 41 Taču šī sprieduma 39. punktā izklāstītā interpretācija, ciktāl tā ir balstīta uz kopīgo iekārtu nozīmi izmantošanā atsevišķu dzīvokļu nekustamajos īpašumos, kuri ir paredzēti dzīvošanai, atbilst šai prasībai.

- 42 Tomēr ir jāpiebilst – tā kā atjaunošanai un remontam, ko veic ēkās, kuras izmanto citiem mērķiem, nevis dzīvošanai, ir jāpiemēro PVN pamatlikme, proporcionāla sadale ir jāveic gadījumā, ja atjaunošana un remonts ir saistīti ar kopīgām iekārtām jaukta izmantojuma ēkās, kas ietilpst daļās, kuras ir paredzētas privātai dzīvošanai, un daļās, kuras ir paredzētas citiem mērķiem, piemēram, komerciāliem mērķiem.
- 43 Šī sprieduma 39. punktā sniegtā interpretācija atbilst arī PVN direktīvas IV pielikuma mērķim, jo no šīs direktīvas VIII sadaļas 3. nodaļas nosaukuma izriet, ka Savienības likumdevējs ir paredzējis PVN atvieglojumu, kas ir vērsts uz darbietilpīgiem pakalpojumiem, kā tas ir liftu remonta un atjaunošanas pakalpojumu gadījumā.
- 44 Tomēr, kā norāda Portugāles valdība, Tiesa ir nospriedusi, ka dalībvalstīm ir iespēja samazināto PVN likmi piemērot selektīvi – ar nosacījumu, ka, pirmkārt, samazinātās likmes piemērošanas nolūkā tiek nošķirti tikai konkrēti un specifiski attiecīgās pakalpojumu kategorijas aspekti un, otrkārt, tiek ievērots nodokļu neitralitātes princips (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 5. septembris, *Regards Photographiques*, C-145/18, EU:C:2019:668, 42. un 43. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).
- 45 Šajā gadījumā, lai gan galu galā iesniedzējtiesai ir jāinterpretē valsts tiesības un līdz ar to jāpārbauda, vai Portugāles likumdevējs PVN direktīvas IV pielikuma 2. punktu nav transponējis selektīvi, jo tas no PVN samazinātās likmes piemērošanas jomas ir izslēdzis pakalpojumus, kas attiecas uz nekustamo īpašumu, kuri ir paredzēti dzīvošanai, liftiem, nekā valsts tiesību normas tekstā, ar kuru tiek īstenots 2. punkts, proti, PVN kodeksam pievienotā I saraksta 2.24. punktā, neliecina, ka šis likumdevējs to būtu darījis tāpēc, ka nodokļu iestādes nostāja – tieši pretēji – ir balstīta uz iekšējās instrukcijas atbalstīto ierobežojošo interpretāciju.
- 46 Taču, tā kā direktīvas normas ir jāīsteno tā, lai to saistošais spēks būtu neapstrīdams, kā arī nodrošinot vajadzīgo īpašo raksturu, precizitāti un skaidrību, dalībvalsts nevar atsaukties uz vienkāršu administratīvo praksi, kas var tikt grozīta pēc administrācijas iniciatīvas un kurai nav atbilstošas publicitātes, lai pierādītu tādas PVN direktīvas normas selektīvu transponēšanu, ar kuru ir atļauts piemērot samazinātu PVN likmi noteiktai pakalpojumu kategorijai (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2009. gada 4. jūnijs, *SALIX Grundstücks-Vermietungsgesellschaft*, C-102/08, EU:C:2009:345, 42. un 43. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).
- 47 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild, ka PVN direktīvas IV pielikuma 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka jēdzienā “privātu mājokļu atjaunošana un remonts” šīs tiesību normas izpratnē ietilpst nekustamo īpašumu, kuri ir paredzēti dzīvošanai, liftu remonta un atjaunošanas pakalpojumi, izņemot šādu liftu apkopes pakalpojumus.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 48 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (sestā palāta) nospriež:

Padomes Direktīvas 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu IV pielikuma 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka jēdzienā

“privātu mājokļu atjaunošana un remonts” šīs tiesību normas izpratnē ietilpst nekustamo īpašumu, kuri ir paredzēti dzīvošanai, liftu remonta un atjaunošanas pakalpojumi, izņemot šādu liftu apkopes pakalpojumus.

[Paraksti]